

Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam

Onderzoeksprogramma 2008 Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam

1 december 2007

R a

Voorwoord

Het is mij een genoegen u hierbij het onderzoeksprogramma Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam te mogen aanbieden.

Met uitvoering van dit programma verwachten wij een relevante bijdrage te kunnen leveren aan het (verbeteren van) het functioneren van het bestuur van de negen bij de rekenkamer aangesloten stadsdelen. In het bijzonder willen we met dit programma de raden van deze negen stadsdelen van dienst zijn, door hen zodanig van informatie te voorzien dat zij nog beter in staat zijn om hun kaderstellende en controlerende rol te vervullen.

Wij zien er nu reeds naar uit de resultaten van de drie voor 2008 geprogrammeerde onderzoeken, namelijk het benchmarkonderzoek dagelijks onderhoud openbare ruimte, het onderzoek exploitatie zwembaden en het onderzoek handhaving openbare ruimte aan u te presenteren. Dit geldt niet minder voor de in 2008 geprogrammeerde vervolgonderzoeken - tarieven stadsdelen en inrichtingsplan openbare ruimte Oud-West - en de quick-scan van de jaarstukken 2007.

Dr. V.L. Eiff
Directeur Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam

R a

Samenvatting

De Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam (vervolg: rekenkamer) is op 1 januari 2006 ingesteld en per die datum van start gegaan. De rekenkamer verricht onderzoek voor negen stadsdelen in Amsterdam: Bos en Lommer, De Baarsjes, Geuzenveld-Slotermeer, Oud-West, Slotervaart, Westerpark, Zeeburg, ZuiderAmstel en Zuidoost. De rekenkamer onderzoekt vanuit een onafhankelijke positie de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het Dagelijks Bestuur, het beleid en de stadsdeelorganisatie. Door middel van onderzoek wil de rekenkamer een bijdrage leveren aan het verbeteren van het functioneren van bestuur, beleid en organisatie.

De rekenkamer voert in beginsel jaarlijks drie onderzoeken uit waarvan één onderzoek een benchmark is onder de negen stadsdelen. De rekenkamer komt tot de selectie van drie onderwerpen door een verkenning van mogelijke onderzoeksonderwerpen. Die worden vervolgens beoordeeld op een aantal criteria. De drie geselecteerde onderzoeken die de rekenkamer in 2008 wil onderzoeken, zijn:

1. Benchmarkonderzoek onder de negen stadsdelen naar de effectiviteit en efficiëntie van het *dagelijks onderhoud van de openbare ruimte*.
2. Een onderzoek naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van de *exploitatie van zwembaden* in Geuzenveld-Slotermeer en Westerpark en mogelijk nog één of twee andere stadsdelen.
3. Een onderzoek naar de het handhavingsbeleid in de openbare ruimte in Oud-West, Slotervaart en Zeeburg.

Naast deze drie onderzoeken levert de rekenkamer enige andere onderzoeksproducten op. Het betreft vervolgonderzoeken naar de onderwerpen, waarover in 2007 is gepubliceerd (tarieven stadsdelen en inrichtingsplan stadsdeel Oud-West) en een quick-scan naar de kwaliteit van de verantwoordingsinformatie in de jaarstukken 2007 van alle negen stadsdelen. Daarnaast zal de rekenkamer medewerking verlenen aan het onderzoek, dat de Ombudsman uitvoert naar de loketten zorg en samenleving.

R a

Inhoudsopgave

1	Inleiding	9
1.1	Uitgangspunten voor het programma en onderzoek	9
1.2	Leeswijzer	9
2	Activiteiten rekenkamer	11
2.1	Werkwijze bij het opstellen onderzoeksprogramma 2008	11
2.2	Selectie	13
2.3	Overige activiteiten	14
3	Onderzoeken	15
3.1	Onderzoek 1: Dagelijks onderhoud openbare ruimte	15
3.2	Onderzoek 2: Exploitatie zwembaden	16
3.3	Onderzoek 3: Handhaving openbare ruimte	17
	Bijlage 1 – Onderzoeksproces	19
	Bijlage 2 – Groslijst	25
	Bijlage 3 – Leden van de Klankbordgroep	29

R a

1 Inleiding

1.1 Uitgangspunten voor het programma en onderzoek

De Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam (in het vervolg rekenkamer) legt jaarlijks een onderzoeksprogramma ter kennisname voor aan de, inmiddels door aansluiting van Westerpark in 2007, negen stadsdeelraden. Het voorliggende onderzoeksprogramma gaat in op het onderzoek dat de rekenkamer in 2008 wil uitvoeren.

Het streven van de rekenkamer is om de beschikbare onderzoekscapaciteit te verdelen over de drie algemene aandachtsgebieden van de rekenkamer, te weten: doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid/financieel beheer. Praktisch betekent dit dat de rekenkamer kiest voor een onderzoeksprogramma waarbij het accent in het onderzoek afwisselend ligt op de beleidseffectiviteit (inclusief doelmatigheid) respectievelijk op de rechtmatigheid, het gevoerde financieel beheer en bedrijfsvoering.

In dit onderzoeksprogramma zijn de onderzoeksactiviteiten opgenomen, die de rekenkamer in 2008 wil uitvoeren. Deze omvatten de drie onderzoeken, die de rekenkamer conform de afspraken met de stadsdelen jaarlijks uitvoert. Daarnaast zijn de overige activiteiten van de rekenkamer opgenomen.

De stadsdelen hebben de mogelijkheid om verzoeken voor onderzoek tot de rekenkamer te richten, waardoor - indien de rekenkamer deze verzoeken honoreert - rekening moet worden gehouden met afwijkingen in de onderzoeksprogrammering.

1.2 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de activiteiten van de rekenkamer in 2008 beschreven. Daarbij wordt ingegaan op de werkwijze en selectie van het onderzoeksprogramma. In het derde hoofdstuk komen de drie geselecteerde onderzoeksonderwerpen en de overige activiteiten, die de rekenkamer in 2008 wil uitvoeren, aan bod en worden zij kort beschreven. In bijlage 1 is te vinden hoe het onderzoeksproces is opgebouwd. In bijlage 2 is de groslijst van mogelijke onderzoeksonderwerpen opgenomen. Dit betreft zowel mogelijke onderzoeksonderwerpen die in aanmerking komen voor het benchmarkonderzoek voor alle negen stadsdelen als mogelijke onderwerpen die stadsdeelspecifiek zijn.

R a

2 Activiteiten rekenkamer

Gelet op de structurele begroting van de rekenkamer (€ 390.000) zijn per jaar ongeveer 500 onderzoeksdagen beschikbaar (prijspeil 2007) voor de activiteiten van de rekenkamer. Naast het doen van onderzoek worden de dagen besteed aan het opstellen van het onderzoeksprogramma (inclusief het monitoren van bestuurlijke en beleidsmatige ontwikkelingen) en het voeren van bestuurlijk overleg. Met deze omvang van de directe onderzoekscapaciteit kan de rekenkamer jaarlijks één benchmarkonderzoek in alle negen stadsdelen en twee onderzoeken in één of een beperkt aantal stadsdelen uitvoeren naast andere onderzoeksproducten zoals vervolgonderzoek en (incidentele) quick-scans. Voor het komende jaar heeft de rekenkamer er voor gekozen naast de drie genoemde onderzoeken een deel van de capaciteit in te zetten voor het uitvoeren van vervolgonderzoek en voor het uitvoeren van een quick-scan (korte analyse). Voor deze laatste onderzoeksproducten is capacitaire ruimte door efficiency-winst door ervaring en door de omvang van de drie reguliere onderzoeken te beperken.

2.1 Werkwijze bij het opstellen onderzoeksprogramma 2008

De rekenkamer onderscheidt vijf stappen bij het opstellen van het onderzoeksprogramma. Hieronder zijn deze vijf stappen opgenomen.

Raadplegen van diverse informatiebronnen

De rekenkamer heeft vanuit meerdere kanten informatie ingewonnen over mogelijke onderzoeksonderwerpen:

- Schriftelijke informatiebronnen over het beleid en bestuur van de negen stadsdelen, zoals programmakkoorden, programmabegrotingen, jaarverslagen en verslagen van stadsdeelraadsvergaderingen. Hierbij is ook het bestuursakkoord tussen centrale stad en stadsdelen betrokken;
- Aan de stadsdeelraden is een groslijst van mogelijke onderwerpen voorgelegd. In de Klankbordgroep Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam, waarin afgevaardigde raadsleden van de negen stadsdelen zitting hebben, is de groslijst besproken.

Opstellen groslijst

Om te komen tot het onderzoeksprogramma is een groslijst met mogelijke onderwerpen opgesteld. Voor een deel is daarbij gebruik gemaakt van de geactualiseerde groslijst van vorig jaar. De groslijst kent onderwerpen die 1) betrekking hebben op door de stadsdelen vastgesteld beleid en 2) waar een directe en herkenbare politiek bestuurlijke verantwoordelijkheid aan te koppelen is. Onderwerpen komen dus alleen op de groslijst als ze in de politiek-bestuurlijke invloedssfeer van het stadsdeel liggen¹. In de groslijst is een onderscheid gemaakt tussen een A-lijst (onderwerpen die een reële

¹ De rekenkamer zet niet in op de meer intern gerichte onderzoeken naar het functioneren van organisatie-onderdelen of de bedrijfsvoering zoals het College van B&W of het Dagelijks Bestuur die conform artikel 213A van de Gemeentewet dient uit te voeren. Wel kan zij in haar onderzoeken van de uitkomsten hiervan gebruik maken.

kans maken om in het programma te worden opgenomen) en een B-lijst (onderwerpen die minder prioriteit hebben). De groslijst is opgenomen in bijlage 2.

Advies Klankbordgroep

Een belangrijk element bij het opstellen van het onderzoeksprogramma vormt de Klankbordgroep Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam (kortweg: Klankbordgroep). In de Klankbordgroep worden de stadsdelen vertegenwoordigd door een afgevaardigde uit de stadsdeelraad. De Klankbordgroep komt enkele malen per jaar bijeen en adviseert over het onderzoeksprogramma en draagt eventueel onderwerpen aan.

Nieuwe informatie naar aanleiding van advies Klankbordgroep

Mede op basis van advies van de Klankbordgroep is een aantal onderwerpen voorlopig in de ‘wachtstand’ gezet, zijn andere onderwerpen geschrapt en zijn nieuwe onderwerpen aangedragen. Op basis daarvan is de groslijst voor 2008 aangepast ten opzichte van de concept-groslijst.

Selecteren van onderzoeksonderwerpen voor onderzoeksprogramma

Bij het selecteren van onderzoeksonderwerpen vanuit de groslijst zijn vervolgens vier criteria gehanteerd waaraan onderwerpen in de visie van de rekenkamer moeten voldoen om voor onderzoek in aanmerking te komen. De criteria worden onderstaand toegelicht.

Tabel 2.1 - Selectiecriteria onderzoeksonderwerpen

criterium	Toelichting
Risicodragendheid	Aan het onderwerp zijn risico's op het gebied van doeltreffendheid, doelmatigheid en/of rechtmatigheid van het stadsdeelbeleid verbonden
Substantieel belang	Het onderwerp heeft een substantieel politiek, financieel en/of maatschappelijk belang. Het politieke belang van een onderwerp is gelegen in de mate waarin het onderwerp op de politieke agenda staat. Van een substantieel financieel belang is sprake als er hoge uitgaven met het onderwerp gepaard gaan of als er relatief veel financiële transacties plaatsvinden. Het maatschappelijk belang komt voort uit de functie die een onderwerp vervult in de bredere maatschappelijke context en/of de impact die een onderwerp heeft op burgers, verenigingen, ondernemers/bedrijven en/of maatschappelijke instellingen. Het gaat hierbij nadrukkelijk niet om incidenten
Urgentie	Het onderwerp is dermate actueel dat het juist in 2008 onderzocht moet worden
Toegevoegde waarde	De rekenkamer levert door haar onderzoek nieuwe informatie op die voorheen niet voorhanden was en/of kan bij het onderzoek gebruik maken van haar unieke positie en mogelijkheden

2.2 Selectie

In de groslijst, die aan de stadsdeelraden is voorgelegd, zijn in totaal 18 onderwerpen opgenomen. Deze onderwerpen in de groslijst zijn uiteenlopend van aard en reikwijdte. Om tot een goede onderwerpselectie te komen, heeft de rekenkamer een risicoanalyse (weging) toegepast op de groslijst. Hiervoor zijn de criteria zoals beschreven in tabel 2.1 gehanteerd. De criteria bepalen in welke mate een onderwerp geschikt is om in 2008 door de rekenkamer te worden onderzocht.

Bij de uiteindelijke selectie is het van belang dat het onderzoeksprogramma wordt gekenmerkt door diversiteit, zowel in beleidsterrein als in focus op doeltreffendheid, doelmatig en rechtmatigheid. Op basis van deze selectie komt de rekenkamer tot de volgende onderzoeksonderwerpen (zie ook tabel 2.2.):

1. Benchmarkonderzoek naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van het dagelijks onderhoud van de openbare ruimte in negen stadsdelen;
2. Onderzoek naar de doeltreffendheid en doelmatigheid van de exploitatie van zwembaden in Geuzenveld-Slotermeer en Westerpark en mogelijk nog één of twee andere stadsdelen;
3. Onderzoek naar de het handhavingsbeleid in de openbare ruimte in Oud-West, Slotervaart en Zeeburg.

Tabel 2.2 – Overzicht van onderzoeksonderwerpen

Onderwerp	Beleidssterrein	Onderzoeksdoelstelling	Stadsdelen
Dagelijks onderhoud openbare ruimte	Wegen en water	Doeltreffendheid Doelmatigheid	Alle negen stadsdelen
Exploitatie zwembaden	Welzijn	Doeltreffendheid Doelmatigheid	Geuzenveld-Slotermeer Westerpark
Handhaving openbare ruimte	Wegen	Doeltreffendheid Doelmatigheid Rechtmatigheid	Oud-West Slotervaart Zeeburg

Bij de afweging die door de rekenkamer is gemaakt over de in de groslijst genoemde onderwerpen kan het volgende worden opgemerkt.

In het A-deel van de groslijst (onderwerpen die qua prioriteit de meeste kans maken) zijn zes onderwerpen opgenomen, waarvan er vier zijn afgevallen. Eén hiervan is afgevallen, omdat er hiervoor weinig belangstelling bestond bij de stadsdeelraden (vorderingen, leningen en garanties). Van een ander (parkeerbeleid) bleek dat de specifieke vraagstelling tussen de stadsdelen nogal uiteen liep. Naar het onderwerp loketten zorg en samenleving zal door de Ombudsman een onderzoek worden uitgevoerd, waaraan de rekenkamer een bijdrage wil leveren (zie onder overige activiteiten). Het onderwerp buurtgericht werken heeft veel raakpunten met twee onderzoeken, waarvoor door de rekenkamer gekozen is (dagelijks onderhoud en handhaving van de openbare ruimte).

Uit de B-lijst van onderwerpen op de groslijst is het onderwerp handhavingsbeleid gekozen, mede omdat twee stadsdelen, waar nog niet eerder een stadsdeelspecifiek onderzoek door de rekenkamer is uitgevoerd, hiervoor een voorkeur uitspraken.

2.3 Overige activiteiten

Naast de drie reguliere onderzoeken, die de rekenkamer jaarlijks uitvoert, is een aantal andere activiteiten van de rekenkamer te noemen. Het gaat hierbij om verzoekonderzoeken, quick-scans en vervolgonderzoeken. Daarnaast zal de rekenkamer medewerking leveren aan het onderzoek dat de Ombudsman uitvoert naar de loketten zorg en samenleving.

2.3.1 Onderzoek op verzoek

Naast de onderwerpen die door de rekenkamer aangedragen worden is er ook de mogelijkheid voor de stadsdelen verzoeken tot onderzoeken in te dienen. Deze onderzoeken vallen in de regel niet binnen het reguliere budget maar worden apart door het stadsdeel gefinancierd. Op dit moment zijn dergelijke verzoekonderzoeken voor 2008 nog niet ingediend.

2.3.2 Quick-scan

In 2007 is door de rekenkamer voor het eerst een quick-scan uitgevoerd naar de kwaliteit van de verantwoordingsinformatie in de jaarstukken 2006 van alle negen stadsdelen. In 2008 voert de rekenkamer opnieuw een quick-scan uit over de jaarstukken van de stadsdelen. Daarbij zal de rekenkamer enerzijds terugblikken op de verbeteringen in de jaarrekening 2007 ten opzichte van die van 2006, maar ook nieuwe onderwerpen uit de jaarrekening onderzoeken.

2.3.3 Vervolgonderzoeken

Een jaar na de publicatie van een onderzoek gaat de rekenkamer na wat er is gebeurd met de aanbevelingen, die de rekenkamer heeft gedaan. In 2007 zijn door de rekenkamer de eerste onderzoeken voor de stadsdelen opgeleverd, zodat in 2008 voor het eerst vervolgonderzoeken voor de stadsdelen zullen worden uitgevoerd. Het betreft ten eerste het onderzoek naar de tarieven van de stadsdelen, dat in januari 2007 is gepubliceerd. Daarnaast gaat het om het onderzoek naar het inrichtingsplan van Oud-West, dat eveneens in januari 2007 is verschenen.

2.3.4 Medewerking onderzoek Ombudsman

Door de Ombudsman worden jaarlijks enige onderzoeken uitgevoerd. In het onderzoeksprogramma van de Ombudsman is voor 2008 voorzien in een onderzoek naar de loketten zorg en samenleven bij de stadsdelen. Omdat dit onderwerp ook opgenomen is in de groslijst van onderwerpen van de rekenkamer en het onwenselijk is dat tegelijkertijd twee onderzoeken naar hetzelfde onderwerp worden uitgevoerd, zal de rekenkamer medewerking verlenen aan het onderzoek van de Ombudsman. In beginsel staat de rekenkamer daarbij een gezamenlijke publicatie voor.

3 Onderzoeken

In onderstaande paragrafen worden de geselecteerde onderzoeken toegelicht. In de toelichting wordt een korte schets gegeven van de context, het doel van het onderzoek, de voorlopige probleemstelling en de uitvoeringsperiode.

3.1 Onderzoek 1: Dagelijks onderhoud openbare ruimte

Korte schets context

Het onderhoud van de openbare ruimte is één van de belangrijkste taken van de stadsdelen. Meer dan de helft van de middelen voor het taakgebied ‘*Wegen en water*’, die in de gemeente Amsterdam ter beschikking zijn, worden door de stadsdelen besteed. Voor het taakgebied ‘*Groen*’ is dit ongeveer 75%. De taakgebieden ‘*Wegen en water*’ en ‘*Groen*’ leggen een groot beslag van de middelen van individuele stadsdelen. Tussen de stadsdelen loopt dit uiteen van ongeveer 10% tot meer dan 25% van alle middelen. Een goed beheer en onderhoud van de openbare ruimte zijn een belangrijke voorwaarde voor een leefbare en veilige leefomgeving voor de bewoners en bezoekers.

Bij het onderhoud van de openbare ruimte is onderscheid te maken tussen dagelijks onderhoud en groot onderhoud of vervanging. Bij groot onderhoud worden delen van de openbare ruimte (b.v. wegen, bruggen, kades, groen) ingrijpend opgeknapt, geherstructureerd of vervangen. Alle onderdelen van de openbare ruimte vragen om groot onderhoud dat met enige regelmaat (bijvoorbeeld elke 10, 20 of 30 jaar) moet worden uitgevoerd om de kwaliteit ervan in stand te houden.

Bij dagelijks onderhoud gaat het om het in stand houden van de kwaliteit van de openbare ruimte door middel van reiniging (van wegen en groen) of het herstellen daarvan (reparatie van gaten en kuilen in wegdekken, maar ook van verkeersinstallaties of bewegwijzering). De meeste stadsdelen hebben besloten tot het in stand houden van een bepaald kwaliteitsniveau van de openbare ruimte. Dit ligt ten grondslag aan de omvang van de werkzaamheden die moeten worden uitgevoerd om dat niveau te behalen. Het gekozen kwaliteitsniveau leidt tot een bepaald niveau van activiteiten (hoe vaak wordt geveegd in straten, hoe vaak worden parken en plantsoenen onderhouden) en van kosten. De uitgaven voor dagelijks onderhoud door de stadsdelen zijn omvangrijk en de indruk bestaat dat zij toenemen, dan wel dat er onvoldoende middelen ter beschikking zijn om het gewenste kwaliteitsniveau te behalen. Daardoor is er sprake van achterstallig onderhoud in sommige stadsdelen. Uit onderzoek blijkt dan ook dat burgers in verschillende delen van de stad de kwaliteit van de openbare ruimte anders beoordelen.

Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is het vergelijken van de staat van het dagelijks onderhoud in de stadsdelen, de beoogde kwaliteit en de daarvoor ingezette middelen.

Voorlopige probleemstelling

- Wat is de staat van het dagelijks onderhoud; is er sprake van achterstanden in het onderhoud?
- Hoeveel geld besteden de stadsdelen aan dagelijks onderhoud?
- Hoe is de uitvoering van het dagelijks onderhoud georganiseerd?
- Worden klachten en meldingen binnen de gestelde termijnen opgelost?
- Verloopt de uitvoering van het dagelijks onderhoud effectief en efficiënt?

Uitvoeringsperiode

Gezien de complexiteit van het onderwerp én het feit dat het een benchmarkonderzoek betreft, is dit een relatief groot onderzoek met een relatief lange doorlooptijd. Het onderzoek zal naar verwachting worden uitgevoerd in de tweede helft van 2007.

3.2 Onderzoek 2: Exploitatie zwembaden

Korte schets context

De exploitatie van zwembaden is veelal niet kostendekkend: er kunnen niet voldoende inkomsten worden verkregen uit de betalingen van de bezoekers. Voor hun voortbestaan zijn zwembaden meestal afhankelijk van exploitatiesubsidies van de overheid. In Amsterdam is deze taak gedecentraliseerd naar de stadsdelen. Omdat niet alle stadsdelen beschikken over sporthallen en zwembaden zijn bij de start van het stadsdeelfonds de middelen voor sportaccommodaties niet in het maatstavenstelsel van het stadsdeelfonds ondergebracht. De middelen voor sportaccommodaties zijn weliswaar aan het stadsdeelfonds gekoppeld, maar de verdeling van deze middelen sluit aan bij de feitelijke startbudgetten en is afhankelijk van de aanwezigheid van accommodaties. Daarnaast kent Amsterdam een sportaccommodatiefonds, waaruit subsidies kunnen worden vertrekt voor investeringen in zwembaden en sporthallen.

De exploitatie van zwembaden heeft in de afgelopen jaren onder druk gestaan. Oorzaken zijn noodzakelijke investeringen in verouderde zwembaden, maar ook extra investeringen vanwege het optreden van de legionella-bacterie. Daarnaast vormen overlast gevende bezoekers (waaronder jongeren) in sommige zwembaden een probleem.

Van de bij de rekenkamer aangesloten stadsdelen beschikken er zes over een zwembad, waarvan zij de exploitatie subsidiëren. In het bijzonder de raden van Geuzenveld-Slotermeer en Westerpark hebben verzocht onderzoek naar de exploitatie van de zwembaden in deze stadsdelen te doen. De rekenkamer zal nog nader onderzoeken of zwembaden in één of twee andere stadsdelen hierbij betrokken zullen worden.

Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is de doeltreffendheid en doelmatigheid van de exploitatie van zwembaden in enkele stadsdelen te vergelijken. Het onderzoek wordt uitgevoerd in de stadsdelen Geuzenveld-Slotermeer en Westerpark en mogelijk nog één of twee andere.

Voorlopige probleemstelling

- Is de exploitatie van zwembaden doeltreffend in die zin dat zij bijdraagt aan het beleid van het stadsdeel en conform de afspraken met het stadsdeel wordt uitgevoerd?
- Is er sprake van een doelmatige exploitatie? Wat zijn de belangrijkste knelpunten?

Uitvoeringsperiode

Dit onderzoek start voor de zomer van 2008 en zal naar verwachting aan het einde van het jaar beschikbaar zijn.

3.3 Onderzoek 3: Handhaving openbare ruimte*Korte schets context*

Onder handhaving van de openbare ruimte worden maatregelen en activiteiten verstaan, die gericht zijn op het handhaven van een schone, hele en veilige openbare ruimte. Het gaat hierbij niet om het fysiek in stand houden van de openbare ruimte, maar om maatregelen die het gedrag van bewoners en gebruikers van de openbare ruimte beïnvloeden, waardoor de openbare ruimte schoon, heel en veilig blijft. De gekozen activiteiten kunnen:

1. van preventieve aard zijn (bijvoorbeeld geven van voorlichting),
2. toezichthoudend (bijvoorbeeld door inzet van stadswachten of cameratoezicht), en
3. controlerend en zo nodig bestraffend (bijvoorbeeld inzet van de milieupolitie en uitdelen van boetes).

Het beleid behoort tot de taken van de stadsdelen, hoewel ook de openbare orde en veiligheid in het geding is en de centrale stad dus een eigen rol kan hebben.

In de afgelopen jaren hebben de stadsdelen een aanpak ontwikkeld om een schone, hele en veilige openbare ruimte te handhaven. Daarbij kozen zij meestal voor eigen accenten in het beleid, hoewel de centrale stad en de stadsdelen ook geprobeerd hebben tot een gemeenschappelijke aanpak te komen. De vraag is hoe effectief dit beleid is geweest en met welke maatregelen de beste resultaten zijn geboekt.

De rekenkamer heeft er voor gekozen dit onderzoek in de stadsdelen Oud-West, Slotervaart en Zeeburg uit te voeren, mede omdat de raden van deze stadsdelen hiervoor een voorkeur hebben uitgesproken.

Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het handhavingsbeleid in de openbare ruimte in de stadsdelen Oud-West, Slotervaart en Zeeburg te beoordelen.

Voorlopige probleemstelling

- Past het beleid van de stadsdelen binnen de regelgeving? Wordt bestaande regelgeving uitgevoerd of is die (deels) aangepast?
- Hoe effectief worden de middelen voor handhaving van de openbare ruimte ingezet? Welke maatregelen leiden tot de beste resultaten?

- Hoe worden toezichhoudende taken georganiseerd?
- Hoe behouden stadsdelen controle?

Uitvoeringsperiode

Dit onderzoek start na de zomer van 2008 en zal naar verwachting in het begin van 2009 beschikbaar zijn.

Bijlage 1 – Onderzoeksproces

1. Algemeen

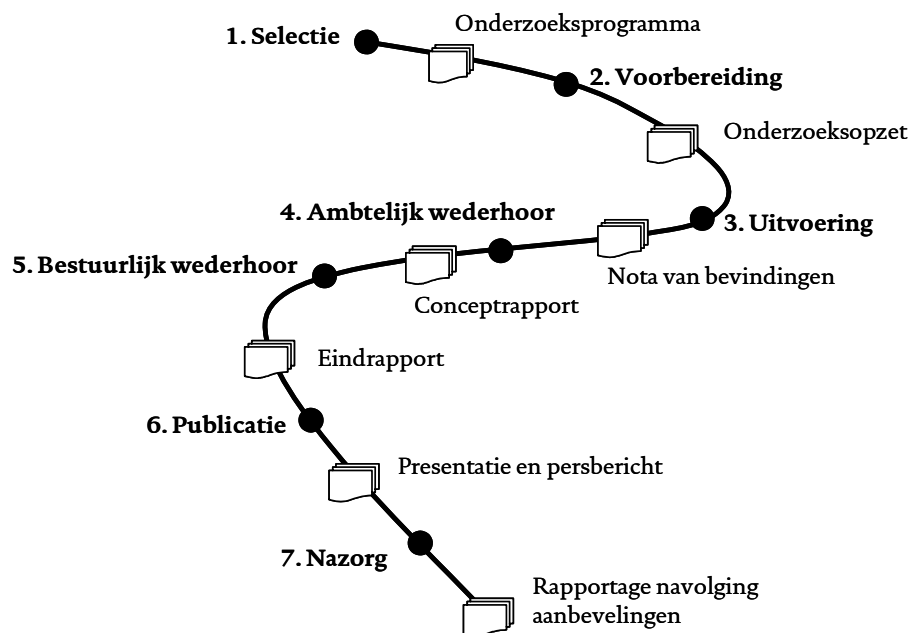
De belangrijkste producten van de rekenkamer zijn de onderzoeksrapporten, waarin de uitkomsten van het onderzoek zijn neergelegd. Deze rapporten komen tot stand door een onderzoeksproces dat bestaat uit zeven stappen die elk tot een (tussen)product leiden, te weten (zie onderstaande tabel).

Tabel B.1 - Onderzoeksproces

Stap	Onderzoeksproces	Product
1.	Selectie van onderwerpen	Onderzoeksprogramma
2.	Vorbereiding van het onderzoek	Onderzoeksopzet
3.	Uitvoering van het onderzoek	Nota van bevindingen
4.	Ambtelijk wederhoor	Conceptrapport
5.	Bestuurlijk wederhoor	Eindrapport
6.	Publicatie	Presentatie en persbericht
7.	Nazorg	Rapportage over navolging aanbevelingen

Onderstaand zijn de zeven onderzoeksstappen schematisch weergegeven.

Figuur B.1 - Onderzoeksproces

Navolgend wordt een korte toelichting gegeven op de zeven onderzoekstappen.

Stap 1. Selectie

Er is een groot aantal onderwerpen dat in aanmerking komt voor onderzoek door de rekenkamer. Eerst wordt een groslijst met mogelijke onderwerpen opgesteld.

Het gaat dan om onderwerpen:

- Die betrekking hebben op door de gemeente vastgesteld beleid;
- Waar een directe en herkenbare politiek bestuurlijke verantwoordelijkheid aan te koppelen is.

Onderwerpen komen dus alleen op de groslijst als ze in de politiek bestuurlijke invloedssfeer van de gemeente liggen. Vervolgens wordt uit de groslijst een keuze gemaakt. Bij deze selectie hanteren we de volgende criteria²:

- Risicodragendheid met betrekking tot doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid;
- Substantieel politiek, financieel en/of maatschappelijk belang;
- Urgentie;
- Toegevoegde waarde rekenkamer.

De selectie van onderwerpen mondt uit in een onderzoeksprogramma.

Stap 2. Voorbereiding

Een onderzoek van de rekenkamer start met het nader specificeren en afbakenen van het onderwerp. Deze stap resulteert in een onderzoeksopzet, waarin onder meer aandacht wordt geschonken aan:

- Doelstelling, probleemstelling en onderzoeksvragen;
- Normen waaraan wordt getoetst om tot een oordeel te komen;
- Onderzoeksaanpak en planning.

De onderzoeksopzet wordt ter kennisname toegestuurd aan de stadsdeelraad, het Dagelijks Bestuur, de directeuren van de in het onderzoek betrokken afdelingen van de stadsdelen en eventuele externe organisaties³ waar het onderzoek zich op richt. Mede aan de hand van de onderzoeksopzet worden met de betrokken gemeenteonderdelen afspraken gemaakt over bijvoorbeeld het aanleveren van de gegevens, de te interviewen personen en de planning van het ambtelijk en bestuurlijk wederhoor.

Stap 3. Uitvoering

Bij uitvoering van het onderzoek verzamelen de onderzoekers gegevens via bijvoorbeeld dossier- en documentenonderzoek, interviews en enquêtes. Indien de rekenkamer van mening is over voldoende informatie te beschikken om de onderzoeksvragen onderbouwd te kunnen beantwoorden, stelt zij een nota van

² Zie tabel 2.1 voor een nadere toelichting van de criteria.

³ Aan externe organisaties wordt op vrijwillige basis gevraagd aan het onderzoek mee te werken.

bevindingen op. De nota van bevindingen bevat de feitelijke onderzoeksbevindingen en conclusies die daar uit voortvloeien.

Stap 4. Ambtelijk wederhoor

De rekenkamer zendt de nota van bevindingen aan de verantwoordelijke ambtenaren met het verzoek om commentaar op feitelijke onjuistheden. Hiervoor hanteert de rekenkamer een reactietermijn van twee weken. Na afloop hiervan verwerkt de rekenkamer het eventuele ambtelijke commentaar op de bevindingen en stelt op basis hiervan het conceptrapport op. Dit bevat naast de bevindingen ook de algemene conclusies en aanbevelingen.

Stap 5. Bestuurlijk wederhoor

Het conceptrapport wordt voorgelegd aan de betrokken bestuurders met het verzoek te reageren. Ook hier hanteert de rekenkamer een reactietermijn van twee weken. De bestuurlijke reactie en een eventueel nawoord daarop van de rekenkamer worden integraal in het eindrapport opgenomen.

Stap 6. Publicatie

De rekenkamer maakt het eindrapport inclusief bestuurlijke reactie en nawoord openbaar. De rekenkamer presenteert het rapport presenteren aan de Klankbordgroep rekenkamer stadsdelen Amsterdam en aan de stadsdeelraden. In voorkomende gevallen zal een persconferentie worden gehouden en andere vormen van presentatie worden toegepast. De belangrijkste 'afnemer' van de rapporten van de rekenkamer is de stadsdeelraad, maar ook het Dagelijks Bestuur, de inwoners van de stadsdelen en de media zijn belangrijke afnemers.

Stap 7. Nazorg

De rekenkamer beoordeelt na publicatie de geleverde kwaliteit van het onderzoek als onderdeel van de interne kwaliteitsbewaking. Ook in extern opzicht is er sprake van nazorg doordat de rekenkamer na verloop van tijd inventariseert welk gevolg er aan het onderzoek is gegeven. Het gaat daarbij om beantwoording van de volgende vragen:

- Waartoe heeft de behandeling van het rapport in de stadsdeelraad geleid?
- Welke toezeggingen heeft het DB gedaan?
- Welke maatregelen hebben de gemeentelijke diensten genomen en welke effecten heeft dit gehad?

De rekenkamer neemt de resultaten van de nazorg op in haar jaarverslag of in een afzonderlijke rapportage.

2. Focus in het onderzoek

Gelet op de taken, neergelegd in de verordeningen van de stadsdelen, zal de rekenkamer bij haar onderzoek aandacht schenken aan doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid. Hierbij komen drie algemene vragen aan de orde:

- Heeft men bereikt wat men wilde bereiken?

- Heeft men gedaan wat men moest doen en heeft men dat gedaan volgens de regels die daarvoor gelden?
- Heeft het gekost wat het mocht kosten?

Ongeacht of het nu om onderzoek naar doeltreffendheid, doelmatigheid of rechtmatigheid gaat, is er in het onderzoek van de rekenkamer telkens een aantal ‘vaste’ onderdelen waarover de rekenkamer zich uitspreekt. Deze onderdelen hangen samen met het verloop van het beleidsproces:

- Beleidsformulering:
 - a. Zijn de doelen specifiek, meetbaar en realistisch geformuleerd?
 - b. Zijn de doelen onderling consistent en consistent met ander beleid?
 - c. Op welke wijze geeft de gemeenteraad invulling aan zijn kaderstellende rol?
- Uitvoering:
 - a. Sluiten de beoogde acties en het ingezette instrumentarium aan op de doelen van het beleid?
 - b. Zijn de kwaliteit van de organisatie en de ingezette middelen (in geld en personeel) voldoende om de doelen te bereiken?
 - c. Worden de beoogde acties gerealiseerd?
 - d. Zijn regels en procedures beschikbaar, en zijn deze helder en toepasbaar?
 - e. Worden de regels en procedures nageleefd?
 - f. Is de kwaliteit van de planning & control en het financiële beheer voldoende?
 - g. Is de aansturing van de uitvoering adequaat?
 - h. Wordt de tijdige start en de voortgang van de uitvoering actief bewaakt?
 - i. Voldoet de samenwerking binnen en buiten de gemeente?
- Doelbereiking:
 - a. Zijn de beoogde beleidsprestaties gerealiseerd?
 - b. Zijn de beoogde maatschappelijke effecten bereikt?
 - c. Treden er neveneffecten op?
 - d. Wat is de relatie tussen de beleidsprestaties en de maatschappelijke effecten (de effectiviteit)?
- Informatievoorziening.
 - a. Is de informatie over de uitvoering, de resultaten en de inzet van financiële middelen juist en volledig? Wordt deze informatie tijdig geleverd?
 - b. Wat is de kwaliteit en beschikbaarheid van evaluatieresultaten, en in welke mate worden deze benut?
 - c. Is de informatievoorziening aan de gemeenteraad toegesneden op de informatiebehoefte, en op welke wijze geeft de gemeenteraad invulling aan zijn controlerende rol?

In elke onderzoeksopzet spitst de rekenkamer deze vragen toe op het betreffende onderwerp. Daarbij wordt tevens aangegeven op basis van welke normen de rekenkamer tot oordelen komt en welke bronnen ze daarbij gebruikt.

De onderzoeken van de rekenkamer zijn weliswaar openbaar, maar de rekenkamer

betracht de grootst mogelijke zorgvuldigheid met de privacy van de gegevens van de betrokken functionarissen. Bij deze benadering past een beleid waarbij gecontroleerden niet bij naam in de rapporten van rekenkamer zullen worden vermeld. Indien bevindingen op persoonsniveau moeten worden weergegeven, kiest de rekenkamer voor het benoemen van de functiebenaming.

R a

Bijlage 2 – Groslijst

In deze bijlage is de groslijst van onderwerpen opgenomen, zoals deze is voorgelegd aan de stadsdeelraden.

Deze groslijst bestaat uit drie tabellen:

1. een overzichtstabel met de onderwerpen en de stadsdelen die daar mogelijk bij betrokken kunnen zijn;
2. A-lijst van onderwerpen die volgens de Rekenkamer Stadsdelen Amsterdam een reële kans maken om in het onderzoeksprogramma 2008 te komen;
3. B-lijst van andere mogelijke onderwerpen die volgens de rekenkamer minder prioriteit hebben.

1. Overzichtstabel

Onderstaande tabel geeft aan voor welke stadsdelen een onderzoeksonderwerp interessant kan zijn. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt in onderwerpen voor een:

- benchmarkonderzoek in de negen stadsdelen;
- onderzoek in een paar stadsdelen;
- onderzoek specifiek in één stadsdeel.

Tabel 1- Overzicht van groslijstsonderwerpen en stadsdelen die erbij betrokken kunnen zijn

Groslijstsonderwerpen	Bos en Lommer	De Baarsjes	Geuzenveld-Slotermeer	Oud-West	Slotervaart	Westerpark	Zeeburg	ZuidAmst	Zuidoost
A-lijst									
1. Beheer en onderhoud openbare ruimte	x	x	R	x	R	x	R	x	x
2. Buurtgericht werken	x	x	R	x	R	R	x	x	x
3. Exploitatie zwembaden		x	R			x	x	x	
4. Loketten Zorg en Samenleven	x	x	x	x	x	x	x	x	x
5. Parkeerbeleid	x	x	x	x	x	x	R	x	x
6. Vorderingen, leningen en garanties	x	x	x	x	x	x	x	x	x
B-lijst									
1. Aanbestedingen	x	x	x	x	x	x	x	x	x
2. Afvalinzameling	x	x	x	x	R	x	x	x	x
3. Handhavingsbeleid	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4. Nieuwe stadsdeelkantoren	x	x	x	x	x	x	x	x	x
5. Onderwijshuisvesting	x	x	x	x	x	x	x	x	x
6. Overlast jongeren	x	x	x	x	R	x	R	x	x
7. Reclamebeleid	x	x	x	x	X	x	R	R	x
8. Sociale peiler bij stedelijke vernieuwing		R			R				R
9. Taaltrajecten oudkomers		R							
10. Vastgoedbeheer	x	x	R	R	x	x	x	x	x
11. Verzelfstandiging Openbaar onderwijs	x	x	x	x	x	x	x	x	x
12. Woningbouwbeleid	R		R					R	
X = relevant voor dit stadsdeel									
R = in het bijzonder relevant voor dit stadsdeel									

2. De A-lijst

Tabel 2 geeft de groslijst van mogelijke onderwerpen voor een onderzoek. De A-lijst bevat zes onderwerpen (in alfabetische volgorde) die volgens de rekenkamer Stadsdelen Amsterdam qua prioriteit grote kans maken om in het onderzoeksprogramma 2008 te komen. Het gaat om vier onderwerpen die zich lenen voor de benchmark(onderzoek en 1, 4, 5 en 6) en twee onderwerpen die zich lenen voor stadsdeelspecifiek onderzoek in een of enkele stadsdelen (onderzoeken 2 en 3).

Tabel 2 - A-lijst met mogelijke onderwerpen onderzoeken

Onderwerp	Toelichting
1. Beheer en onderhoud openbare ruimte	<p>Beheer en onderhoud van openbare ruimte (bijvoorbeeld parken en wegen) zijn belangrijke voorwaarde voor een veilige en een leefbare omgeving. Het legt een groot beslag op de financiële middelen van stadsdelen. Hier ligt een belangrijke taak voor het stadsdeel.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat is de staat van het onderhoud? Is er sprake van achterstanden in het onderhoud? • Hoeveel geld besteden de verschillende stadsdelen aan dagelijks onderhoud? • Hoe is de uitvoering van het onderhoud georganiseerd (in eigen beheer of uitbesteed)? • Worden klachten en meldingen binnen de gestelde termijnen opgelost? • Wat is het effect van grootstedelijke projecten op het beheer en onderhoud van de openbare ruimte?
2. Buurtgericht werken	<p>Stadsdelen hechten belang aan de inspraak van haar burgers en ondernemers in het te voeren of gevoerde beleid. Procedures zijn ontwikkeld om de burger deze inspraak te geven, zoals als bij bestemmingsplanprocedures, stedelijke vernieuwing en burgerinitiatieven. Veel stadsdelen proberen door buurtgericht te werken bewoners bij het beleid en uitvoering te betrekken. Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe worden burgers en geïnformeerd over het beleid en bij het beleid betrokken? • Worden de inspraakprocedures zorgvuldig en efficiënt vormgegeven? • Hoe doeltreffend is het buurtgericht werken?
3. Exploitatie zwembaden	<p>Zwembaden vormen een belangrijke sportvoorziening voor Amsterdammers. De afgelopen jaren zijn een groot aantal baden vernieuwd waaronder het Sloterparkbad, Sportplaza Mercator, het Marnix en het Mirandabad. Stadsdelen investeren veel middelen in de zwembaden.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Is de exploitatie doeltreffend in die zin dat het bijdraagt aan het sportbeleid en conform de afspraken met het stadsdeel wordt uitgevoerd? • Is er sprake van een doelmatige exploitatie?
4. Loketten Zorg en Samenleven	<p>In 2010 wordt beoogd de producten en diensten Zorg en Samenleven aan te bieden via loketten (volgens Bestuursakkoord). Er zijn al eerder afspraken gemaakt over zorgloketten (bestuursakkoord 2002-2006). De meeste stadsdelen vormen bestaande loketten in het stadsdeel om tot een Loket Zorg en Samenleven. De kerntaak van een loket is zorgdragen voor informatie, advies en doorgeleiding naar het zorg- en welzijnsaanbod. De huidige loketten kennen een grote verscheidenheid in vormgeving. De loketten moeten in een minimumpakket voorzien waar de burger in ieder stadsdeel op kan rekenen. Vragen:</p>

Onderwerp	Toelichting
	<ul style="list-style-type: none"> Voldoen de loketten aan de minimumeisen uit het programma van eisen? Worden burgers adequaat bediend?
5. Parkeerbeleid	<p>De parkeerdruk in Amsterdam wordt steeds hoger. Veel stadsdelen verhogen de tarieven en zoeken naar mogelijkheden om bijvoorbeeld ondergronds parkeerplaatsen te realiseren.</p> <p>Een onderzoek zich kunnen richten op:</p> <ul style="list-style-type: none"> Wat doen stadsdelen om de parkeerdruk te verlagen en innovatief parkeren te bevorderen? <p>Of:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hoe is de verhouding tussen de inkomsten en uitgaven op het gebied van parkeren?
6. Vorderingen, leningen en garanties	<p>Stadsdelen hebben in verschillende mate vorderingen uitstaan, hebben leningen verleend of zichgarant gesteld voor bepaalde bedragen. Dit kan consequenties hebben voor de financiële risico's die stadsdelen lopen. Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Welke bedragen aan vorderingen, leningen en garantiestellingen zijn er bij stadsdelen? Welke risico's lopen stadsdelen hiermee?

3. De B-lijst

De rekenkamer heeft een B-lijst opgenomen met 12 onderwerpen die volgens haar minder prioriteit hebben om in 2008 onderzocht te worden. Om een compleet beeld te hebben van de mogelijke onderwerpen, geven we de lijst hieronder weer. De onderwerpen staan op alfabetische volgorde.

Tabel 3 - B-lijst met onderzoeksonderwerpen die minder prioriteit hebben

Onderwerp	Toelichting
1. Aanbestedingen	<p>De meeste stadsdelen hebben te maken met aanbestedingen. De vraag is of deze aanbestedingen ook volgens de regels plaatsvinden.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hoe is de toetsing voor (Europese) aanbesteding ingebed in de interne organisatie? Vinden aanbestedingen rechtmatig plaats?
2. Afvalinzameling	<p>In juli 2007 startte de samenwerking tussen stadsdeel Slotervaart en stadsdeel Osdorp. Stadsdelen zoeken steeds vaker samenwerking op de onderdelen waar mogelijkheden voor schaalvoordelen te behalen zijn. Op het gebied van afvalinzameling kan het voordelig zijn om personeel en materieel aan elkaar uit te wisselen, zodat niet of nauwelijks meer inhuur van personeel en materieel hoeft plaats te vinden. Het Hoofden Overleg Reiniging Amsterdam (HORA) adviseert stadsdelen gezamenlijk voertuigen of ander materieel en mensen in te huren.</p> <p>Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Wat zijn de kosten van deze samenwerking gerelateerd aan niet samenwerken (doelmatigheid)? Wat levert samenwerking op gerelateerd aan het beoogde doel (doeltreffendheid)?
3. Handhavingsbeleid	<p>Er is een slag gemaakt richting integraal handhavingsbeleid. Vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> Welke middelen worden ingezet (doelmatigheid)? Hoe effectief worden de middelen ingezet (doeltreffendheid)? Speciale aandacht voor uitbesteden toezichhoudende taken aan DMB, Stadtoezicht en private partijen: hoe houden stadsdelen controle?
4. Nieuwe stadsdeelkantoren	<p>Het aantal stadsdelen zal in de toekomst kleiner worden. Toch (ver)bouwt een aantal stadsdelen haar stadsdeelkantoor of heeft dat gedaan. Een aantal stadsdelen zijn bezig met plannen voor nieuw te bouwen stadsdeelkantoren. Volgens een in april 2007 aangenomen motie dienen de</p>

Onderwerp	Toelichting
	centrale stad en de stadsdelen hun kantoorbehoefte zoveel mogelijk binnen de bestaande leegstaande voorraad op te lossen. Vragen: <ul style="list-style-type: none"> • In hoeverre is (ver) bouw noodzakelijk en onderbouwd? • Heeft de (ver) bouw doelmatig plaatsgevonden in termen van risicoafdekking en financiële beheersing?
5. Onderwijshuisvesting	Het stadsdeel is ten aanzien van onderwijs ondermeer verantwoordelijk voor de huisvesting van onderwijsinstellingen. Een aantal stadsdelen is bezig om een inhaalslag te maken ten aanzien van het onderhoud van de onderwijsgebouwen. Vragen: <ul style="list-style-type: none"> • Zijn de resultaten van de inhaalslag zoals beoogd (doeltreffendheid)? • Hoe doelmatig vindt deze inhaalslag plaats?
6. Overlastjongeren	Elk stadsdeel heeft in meer of mindere mate last van jongeren die overlast op straat veroorzaken. Hoe doeltreffend is het beleid om overlast van jongeren tegen te gaan? Slotervaart investeert in het tegengaan van overlast door middel van straatcoaches, teamoverlastbestrijders en een de-radicaliseringsdeskundige, etc.
7. Reclamebeleid	Steeds meer stadsdelen staan toe dat er (langdurig) geveldoeken met afbeeldingen, teksten, reclame aan te verbouwen panden hangen. Vaak zelfs zonder dat er activiteiten gaande zijn. In toenemende mate hebben omwonenden in stadsdelen kritiek op de reclame-uitingen. Vragen: <ul style="list-style-type: none"> • Welk reclamebeleid hanteren stadsdelen? Wordt het beleid nageleefd? • Hoe communiceren stadsdelen over verstrekte vergunningen? • Wat zijn de opbrengsten voor de stadsdelen? Is er een schadevergoeding voor gedupeerden?
8. Sociale peiler bij stedelijke vernieuwing	De doeltreffendheid van het beleid ter versterking van de sociale structuur in stadsdelen. Er kan ook gekeken worden naar de voortgang en het financiële beheer rond de uitvoering van het stedelijke vernieuwingsplan.
9. Taaltrajecten oudkomers	De doeltreffendheid en doelmatigheid van taaltrajecten, in het bijzonder voor 'oudkomers' in stadsdeel De Baarsjes.
10. Vastgoedbeheer	Er zijn meerdere vormen om het vastgoed van het stadsdeel te beheren, bijvoorbeeld in eigen beheer of via een beheerorganisatie. Vragen: <ul style="list-style-type: none"> • Hoe doelmatig wordt het vastgoed beheerd? • Welke beleidsoverwegingen liggen daaraan ten grondslag en worden die gerealiseerd (doeltreffendheid)?
11. Verzelfstandiging Openbaar onderwijs	De meeste stadsdelen hebben het proces van verzelfstandiging van het openbaar onderwijs afgerond. Deze werkwijze moet leiden tot verbeteringen van de onderwijskwaliteit, het leveren van een meer toegewijd bestuur en uiteindelijk ook financieel voordeel. Vragen: <ul style="list-style-type: none"> • Wordt er meer kostenefficiënt gewerkt (doelmatigheid)? • Is de onderwijskwaliteit verbeterd (doeltreffendheid)?
12. Woningbouwbeleid	De doeltreffendheid van het woningbouwbeleid in Bos en Lommer (Woonvisie 2002-2006) en Zuidoost (Nota woningvoorraad 2002-2010) ZuiderAmstel.

Bijlage 3 – Leden van de Klankbordgroep

Bos en Lommer

Orhan Kayar PvdA (Raadslid)

De Baarsjes

Coos Hoebe GroenLinks (Fractievoorzitter)

Geuzenveld-Slotermeer

Johan Krop LSG (Raadslid)

Oud-West

Leen Beukelaar SP (Fractievoorzitter)

Slotervaart

Maarten van Maurik PVDA (Raadslid)

Westerpark

Margreet de Boer Groen Links (Raadslid)

Zeeburg

Tanya Sancisi-Vellekoop D '66 (Duo-raadslid)

ZuiderAmstel

Jan Kok GroenLinks (Fractievoorzitter)

Zuidoost

Lourens Burgers PvdA (Voorzitter stadsdeelraad)

Postbus 202
1000 AE Amsterdam
telefoon 020 552 2897
fax 020 552 2943
email info@rekenkamer.amsterdam.nl

